

Львівський національний університет імені Івана Франка
Філологічний факультет
Кафедра слов'янської філології імені професора Іларіона Свенціцького

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

В.о. декана
філологічного
факультету
доц. Крохмальний Р.О.

31 серпня 2023 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Актуальні проблеми письмового перекладу (словацька мова)

	(назва навчальної дисципліни)
галузь знань	<u>03 Гуманітарні науки</u> (шифр і назва галузі знань)
спеціальність	<u>035 Філологія</u> (шифр і назва спеціальності)
спеціалізація	<u>035.036 слов'янські мови та літератури (переклад включно), перша – словацька</u> (назва спеціалізації)
факультет	<u>філологічний</u> (назва інституту, факультету, відділення)

Львів – 2023 рік

Робоча програма навчальної дисципліни “Актуальні проблеми письмового перекладу (словацька мова)” для студентів-магістрів 1 курсу за спеціальністю 035 Філологія, спеціалізацією 035.036 слов’янські мови та літератури (переклад включно), перша – словацька
„31” серпня 2023 року – 11 с.

Розробник: **Хода Лідія Дмитрівна**, доцент кафедри слов’янської філології імені професора Іларіона Свенціцького, кандидат філологічних наук, доцент.

Робоча програма розглянута на засіданні кафедри слов’янської філології імені професора Іларіона Свенціцького

Протокол від “31” серпня 2023 року № 1

Завідувач кафедри слов’янської філології імені професора Іларіона Свенціцького

_____ (доц. Сорока О.Б.)
(підпис) (прізвище та ініціали)

“31” серпня 2023 року

Затверджено Вченою радою філологічного факультету
Протокол від “31” серпня 2023 року № 1

“31” серпня 2023 року Голова
_____ (доц. Крохмальний Р.О.)
(підпис) (прізвище та ініціали)

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 5	Галузь знань 03 Гуманітарні науки	Нормативна	
	Напрямок підготовки		
Модулів – 1	Спеціальність: 035 Філологія	Рік підготовки:	
Змістових модулів – 2	Спеціалізація 035.036 слов'янські мови та літератури (переклад включно), перша – словацька	1-й магістр	
Індивідуальне завдання		Семестр	
Загальна кількість годин – 150		2-й	
		Лекції	
Тижневих годин для денної форми навчання у 2-у семестрі: аудиторних – 2, самостійної роботи студента – 6	Освітньо-кваліфікаційний рівень: магістр	16 год.	
		Практичні, семінарські	
		32 год.	
		Лабораторні	

		Самостійна робота	
		102 год.	
Індивідуальні завдання			
Вид контролю: іспит			

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить:
для денної форми навчання у II семестрі – 3 до 1.

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета навчальної дисципліни: подати студентам відомості про теоретичні основи та актуальні проблеми письмового перекладу суспільно-політичних текстів (СПТ) і публіцистики, технічних текстів (ТТ) та наукових текстів (НТ), висвітлити основні терміни та поняття, що використовують у перекладацькій практиці, забезпечити оволодіння навичками перекладацької діяльності.

Для досягнення мети навчальної дисципліни “Актуальні проблеми письмового перекладу (словацька мова)” у процесі її викладання необхідно вирішити такі **завдання:**

- надати інформацію щодо комплексу наук, з яких складається перекладознавство;

- навчити студентів чіткого розуміння проблем і правильного використання термінів і понять теорії письмового перекладу СПТ та публіцистики, ТТ, НТ;

- навчити студентів застосовувати правила перекладу СПТ та публіцистики, ТТ, НТ на практиці: в процесі перекладу текстів, запропонованих викладачем та обраних самостійно;

- розвинути у студентів вміння самостійно спостерігати за реальним процесом перекладу, робити на основі цих спостережень висновки та узагальнення.

У результаті опанування дисципліною студент повинен:

знати:

- правила та особливості письмового перекладу СПТ та публіцистики, ТТ, НТ;
- практичну та наукову проблематику письмового перекладу СПТ та публіцистики, ТТ, НТ;

вміти:

- перекладати термінологічну лексику та безеквівалентну;
- застосовувати правила та особливості перекладу різних СПТ та публіцистики, ТТ, НТ під час перекладацького процесу;
- обґрунтовувати свої перекладацькі стратегії та рішення;
- застосовувати набуті знання для власних спостережень за реальним процесом перекладу та самостійних висновків на основі цих спостережень;
- користуватися спеціальною літературою, необхідною для поповнення знань у галузі перекладознавства та навичок у галузі перекладу;

Загальні компетентності:

ЗК 6. Здатність спілкуватися іноземною мовою.

ЗК 8. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.

ЗК 9. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.

ЗК 10. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).

Фахові компетентності спеціальності:

ФК 6. Здатність застосовувати поглиблені знання з обраної філологічної спеціалізації для вирішення професійних завдань.

ФК 7. Здатність вільно користуватися спеціальною термінологією в обраній галузі філологічних досліджень.

ФК 8. Усвідомлення ролі експресивних, емоційних, логічних засобів мови для досягнення запланованого прагматичного результату.

ФК 10. Здатність застосовувати знання методів перекладу текстів різних типів, тематики, жанрів і стилів під час процесу перекладу; обґрунтовувати свої перекладацькі стратегії та рішення; забезпечувати точність перекладу та дотримання норм тієї мови, якою здійснюють переклад.

Програмні результати навчання:

ПРН 1. Оцінювати власну навчальну та науково-професійну діяльність, будувати і втілювати ефективну стратегію саморозвитку та професійного самовдосконалення.

ПРН 2. Упевнено володіти державною та іноземною мовами для реалізації письмової та усної комунікації, зокрема в ситуаціях професійного й наукового спілкування; презентувати результати досліджень державною та іноземною мовами.

ПРН 3. Застосовувати сучасні методики і технології, зокрема інформаційні, для успішного й ефективного здійснення професійної діяльності та забезпечення якості дослідження в конкретній філологічній галузі.

ПРН 5. Знаходити оптимальні шляхи ефективної взаємодії у професійному колективі з представниками інших професійних груп різного рівня.

ПРН 6. Застосовувати знання про експресивні, емоційні, логічні засоби мови та техніку мовлення для досягнення запланованого прагматичного результату й організації успішної комунікації.

ПРН 10. Збирати й систематизувати мовні, літературні, фольклорні факти, інтерпретувати й перекладати тексти різних стилів і жанрів (залежно від обраної спеціалізації).

ПРН 14. Створювати, аналізувати й редагувати тексти різних стилів та жанрів.

ПРН 16. Використовувати спеціалізовані концептуальні знання з обраної філологічної галузі для розв'язання складних задач і проблем, що потребує оновлення та інтеграції знань, часто в умовах неповної/недостатньої інформації та суперечливих вимог.

ПРН 18. Володіти на високому рівні словацькою мовою для здійснення професійної діяльності.

ПРН 19. Володіти технікою письмового та усного перекладу, вміти обирати оптимальні перекладацькі стратегії та рішення, організувати процес перекладу відповідно до типу, тематики, стилю та жанру тексту мовою оригіналу і способу його оформлення мовою перекладу.

3. Програма навчальної дисципліни

II семестр

Змістовий модуль 1

Перекладознавство як наука. Спеціальний письмовий переклад.

Проблеми письмового перекладу СПТ та публіцистики.

Тема 1. Характеристика СПТ та публіцистики. Лексичні особливості СПТ та публіцистики та проблеми їх перекладу.

Тема 2. Характеристика СПТ та публіцистики. Синтаксичні особливості СПТ та публіцистики та проблеми їх передачі при перекладі.

Тема 3. Основні трансформації при перекладі СПТ та публіцистики: компресія та розширення тексту.

Тема 4. Проблеми перекладу газетних та журнальних заголовків.

Змістовий модуль 2.

Проблеми письмового перекладу НТ та ТТ. Основні види і форми письмового перекладу НТ та ТТ.

Тема 5. Проблеми повного письмового перекладу ТТ, НТ; загальні вимоги до повного письмового перекладу ТТ, НТ та правила його оформлення.

Тема 6. Проблеми реферативного письмового перекладу ТТ, НТ та правила його оформлення.

Тема 7. Проблеми анотаційного письмового перекладу ТТ, НТ та правила його оформлення. Консультативний переклад та переклад за типом “експрес-інформація”.

Тема 8. Редагування текстів перекладів.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	Денна форма						Заочна форма					
	Усього	у тому числі					Усього	у тому числі				
л		п	лаб	інд	ср	л		п	лаб	інд	ср	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Модуль 1												
Змістовий модуль 1												
Тема 1.	19	2	4			13						
Тема 2.	18	2	4			12						
Тема 3.	18	2	4			12						
Тема 4.	18	2	4			12						
Змістовий модуль 2												
Тема 5.	18	2	4			12						
Тема 6.	18	2	4			12						
Тема 7.	18	2	4			12						
Тема 8.	19	2	4			13						
Усього годин	150	16	32			102						

5. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Ознайомлення із запропонованим для перекладу СПТ словацькою мовою: читання, визначення ознак жанрової приналежності, переклад незнайомої лексики.	4

2	Перевірка, аналіз, редагування та кінцеве оформлення повного письмового перекладу СПТ з словацької мови українською мовою та навпаки.	4
3	Основні трансформації при перекладі СПТ та публіцистики. Ознайомлення із запропонованим для перекладу текстом. Аналіз перекладу з словацької мови українською та навпаки.	4
4	Проблеми перекладу газетних та журнальних заголовків. Аналіз перекладу з словацької мови українською та навпаки.	4
5	Ознайомлення із запропонованим для перекладу ТТ словацькою мовою: читання, визначення ознак жанрової приналежності, переклад незнайомої лексики.	4
6	Перевірка, аналіз, редагування та кінцеве оформлення повного письмового перекладу ТТ з словацької мови українською мовою та навпаки.	4
7	Визначення ознак жанрової приналежності обраного студентами НТ словацькою мовою, переклад незнайомої лексики.	4
8	Перевірка, аналіз, редагування та кінцеве оформлення повного письмового перекладу НТ з словацької мови українською мовою та навпаки. Аналіз перекладу українською мовою словацького СПТ/ТТ/НТ, виконаного іншим перекладачем, на основі набутих студентом знань та вмій.	4
Разом		32

6. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Характеристика СПТ. Лексичні особливості СПТ та публіцистики: проблеми їх перекладу. Переклад СПТ та публіцистики з словацької мови українською та навпаки.	13
2	Характеристика СПТ та публіцистики. Синтаксичні особливості СПТ та проблеми їх передачі при перекладі. Переклад СПТ та публіцистики з словацької мови українською та навпаки.	13
3	Основні трансформації при перекладі СПТ та публіцистики. Переклад з словацької мови українською та навпаки.	13
4	Проблеми перекладу газетних та журнальних заголовків. Переклад з словацької мови українською та навпаки.	13
5	Проблеми повного письмового перекладу ТТ; загальні вимоги до повного письмового перекладу ТТ та правила його	13

	оформлення. Переклад ТТ з словацької мови українською та навпаки.	
6	Кінцеве оформлення повного письмового перекладу ТТ з словацької мови українською мовою та навпаки.	11
7	Визначення ознак жанрової приналежності обраного студентами НТ словацькою мовою, переклад незнайомої лексики.	13
8	Перевірка, аналіз, редагування та кінцеве оформлення повного письмового перекладу НТ з словацької мови українською мовою та навпаки. Аналіз перекладу українською мовою словацького СПТ/ТТ/НТ, виконаного іншим перекладачем, на основі набутих студентом знань та вмінь.	13
	Разом	102

7. Методи навчання

Під час викладання курсу використовуються такі методи навчання: лекція, бесіда, розповідь, дискусія, демонстрація, ілюстрація, метод спостереження, метод аналізу, частково-пошуковий метод, порівняльний метод, інтерактивні методи, створення ситуацій зацікавленості. Під час практичних занять студенти аналізують власні переклади та переклади, здійснені однокласниками, обговорюють їх перекладацькі стратегії та рішення; вправляються у перекладі з словацької мови українською та навпаки, обговорюють проблемні уривки, дискутують, приймають рішення щодо перекладу певних проблемних чи дискусійних уривків.

8. Методи контролю

Підсумковий контроль передбачений у формі іспиту. Іспит оцінюється за 100-бальною шкалою. Максимальна кількість балів – 100. Оцінка за іспит складається із 50 балів поточної успішності і 50 балів за складання іспиту.

Бали за поточну успішність нараховуються так (подано максимальну кількість балів, яку може набрати студент):

- практичні заняття: 50 % семестрової оцінки: упродовж семестру студенти повинні виконати наступні письмові переклади:
  - СПТ (15 балів)
  - ТТ (15 балів)
  - НТ (20 балів)

Бали за іспит нараховуються так (подано максимальну кількість балів, яку може набрати студент):

- Письмові тести – 50 балів.

Підсумкова максимальна кількість балів – 100.

9. Розподіл балів, які отримують студенти

Поточна успішність за семестр			Іспит	Сума
Переклад документів	Переклад публіцистичної статті	Переклад наукової статті	50	100
15	15	20		

10. Шкала оцінювання: вузу, національна та ECTS

Оцінка за шкалою ECTS		Оцінка в балах	Оцінка за національною шкалою		
			Екзамен, диференційований залік		Залік
A	Відмінно	90 – 100	Відмінно	5	зараховано
B	Дуже добре	81-89	Добре	4	
C	Добре	71-80			
D	Задовільно	61-70	Задовільно	3	
E	Достатньо	51-60	Незадовільно	2	не зараховано
FX (F)	Незадовільно	0-50			

10. Методичне забезпечення

Методичне забезпечення дисципліни складається з:

- конспекту лекцій, викладеному у презентаціях;
- навчальних завдань для індивідуальної письмової роботи;
- наукових, технічних, суспільно-політичних текстів та публіцистики словацькою та українською мовами;
- словацько-українських словників.

11. Рекомендована література

Основна:

1. Актуальні питання перекладу: міжмовний і міжкультурний вимір. Колективна монографія. Ред. Алла Архангельська. Оломоуц: Університет ім. Ф. Палацького, 2014. 218 с.
2. Актуальні проблеми сучасного перекладознавства: збірник матеріалів Всеукраїнської науково-практичної конференції. Черкаси, 2018 // <http://eprints.cdu.edu.ua/1124/1/zbirnik2018.pdf>
3. Адрієнко Л. О. Науково-технічний переклад: конспект лекцій і дидактичний матеріал для студентів лінгвістичних спеціальностей / Л. О. Андрієнко. Черкаси: ЧДТУ, 2002. 92 с.
4. Кияк Т. Р., Огуй О. Д., Науменко А. М. Теорія та практика перекладу. Підручник для студентів вищих навчальних закладів. Вінниця: Нова Книга, 2006. 592 с.
5. Коваленко А. Я. Загальний курс науково-технічного перекладу. Київ: Фірма «Інкос», 2002. 317 с.
6. Коптілов В. В. Теорія і практика перекладу: Навчальний посібник. Київ: Юніверс, 2002. 280 с.
7. Корунець І. В. Вступ до перекладознавства. Підручник. Вінниця: Нова

Книга, 2008. 512 с.

8. Матузкова О., Гринько О., Горбатюк Н. Стратегії та аналіз в усному та письмовому перекладі. Методичний посібник. Одеса, 2020 // https://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/rgf/theory_practice_translate/MetodichniVidania/STRATEHII_V_USNOMU_TA_PYSMOVOMU%20PEREKLADI.pdf
9. Основи теорії редагування перекладів: конспект лекцій / Укладач: Ребрій О. В. Х.: ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2010. 88 с.
10. Hochel B. Preklad ako komunikácia. Bratislava: Slovesný spisovateľ, 1990.
11. Čižmárová M. a kol. Odborný preklad a podporné inštrumentárium. Opalková J. (ed.). Prešov: Filozofická fakulta Prešovskej univerzity, 2018.
12. Korunets I.V. Theory and practice of translation. Vinnytsya: Nova Knyha Publishers, 2001. 448 p.
13. Koželová A., Kuľbak G. Vybrané problémy prekladu: prekladateľské kompetencie a audiovizuálny preklad. Filozofická fakulta Prešovskej univerzity v Prešove. Prešov, 2019 // <https://www.unipo.sk/public/media/32737/Monogr.%20Koželová-Kuľbak2019%20FINAL%20s%20paginaciou.pdf>
14. Opalková J. Preklad ako mediácia interkultúrnej komunikácie I. Acta Facultatis Philosophicae Universitatis Prešovensis. Prešov: Filozofická fakulta Prešovskej univerzity v Prešove, 2006. 93 s.
15. Opalková J. Odborný preklad: komunikácia v podnikateľskom prostredí. Prešov: Filozofická fakulta Prešovskej univerzity v Prešove, 2016. 187 s.
16. Pošta M. Technologie ve službách překladatele: CAR, strojový překlad, korpusy. Praha: Apostrof, 2017.10. Pym A. Globalization and the Politics of Translation Studies. – Translators Journal, 51, 4, 2006, 774–757.
17. Український мовний простір і культура в університеті // Збірник праць. Prešov: Prešovská univerzita v Prešove, 2020. 160 s.

Допоміжна:

18. Биданцева М. Г. Прагматичні проблеми перекладу суспільно-політичного тексту з англійської мови на українську. Збірник наукових праць з гуманітарних дисциплін «Славута». 2014. № 8. С. 17–22.
19. Зленко А. М. Дипломатія і політика. Україна в процесі динамічних геополітичних змін / А. М. Зленко. Х. : Фоліо, 2003. 559 с.
20. Партико З.В. Загальне редагування: нормативні основи. Львів: ВФ Афіша, 2006. 416 с.
21. Стародубцева А., Талавіра Н. Специфіка перекладу військової термінології в англійській мові онлайн-новинах під час висвітлення війни в Україні // Молодий вчений. № 7 (119). 2023. С. 57–61 // <https://molodyivchenyi.ua/index.php/journal/article/view/5902/5773>
22. Čeňková I. a kol. Teorie a didaktika tlumočení I. UK FF Praha: Desktop Publishing, 2001.
23. Čeňková I. Úvod do teorie tlumočení, ČKTZJ Praha, 2008.
24. Kredátusová J. Odborný preklad v praxi. Učebnica s cvičeniami pre ukrajincov. Prešov: Filozofická fakulta Prešovskej univerzity v Prešove, 2011. 171 s.
25. Levý J. Úmění překladu. Panorama / Jiří Levý. Praha: Apostrof, 2012. 367 s.

26. Makarová V. Tlmočenie. Hraničná oblasť medzi vedou, skúsenosťou a umením možného. Bratislava: STIMUL, 2004.
27. Štefková M. Úradný preklad a úradné tlmočenie – of nárokov praxe k modelom vzdelávania // Didaktika prekladu a tlmočenia na Slovensku. Bratislava: Univerzita Komenského v Bratislave, 2018. S. 154–177.
28. Translation in practice: a symposium / edited by Gill Paul. – 1st ed. Dalkey Archive Press, 2009. 88p.

СЛОВНИКИ:

29. Бунганич П. Словацько-український словник. Братислава: SPN, 1985.
30. Чижмарова М., Кіндрат Ю. Українсько-словацький словник. Пряшів: ЕХСО, 2003.
31. Čižmárová M. a kol. Viacjazyčný terminologický prekladový slovník. Podnikanie. Opalková J. (ed.). Prešov: Filozofická fakulta Prešovskej univerzity, 2018.
32. Krátky slovník slovenského jazyka / Red. Pisárčiková M. a kol. Bratislava: Veda, 1997.
33. Synonymický slovník slovenčiny / Red. Pisárčiková M. Bratislava: Veda, 1995.
34. Šaling S., Ivanová-Šalingová M., Maníková Z. Veľký slovník cudzích slov. Bratislava: Samo, 2000.
35. Uraz Š. Ukrajinsko-slovenský právnický slovník. Bratislava: Vydavateľstvo Herba, 2012. 200 s.

Інформаційні ресурси

1. <https://slovník.juls.savba.sk/>
2. Форум перекладачів у Львові
<https://www.facebook.com/lvivtranslatorsforum/>